Themagewijs muteren van het (tijdelijk) omgevingsplan

Maarten Engelberts

VNG
Net als je denkt ‘het kan zo niet langer’, komt
er een verlossende wet …

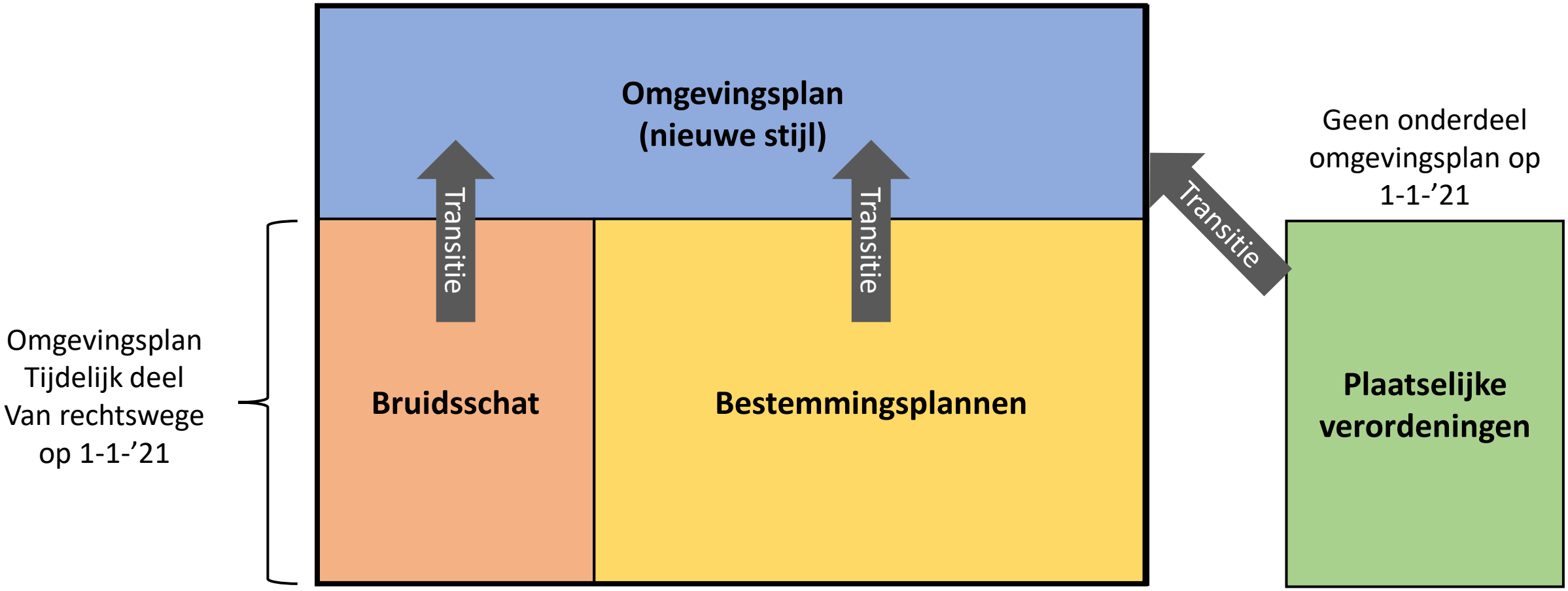
Omgevingsplan
(nieuwe stijl)
Transitie
Transitie
Transitie
Geen onderdeel
omgevingsplan op
1-1-’21
Omgevingsplan
Tijdelijk deel
Van rechtswege
op 1-1-’21
Bruidsschat
Bestemmingsplannen
Plaatselijke
verordeningen

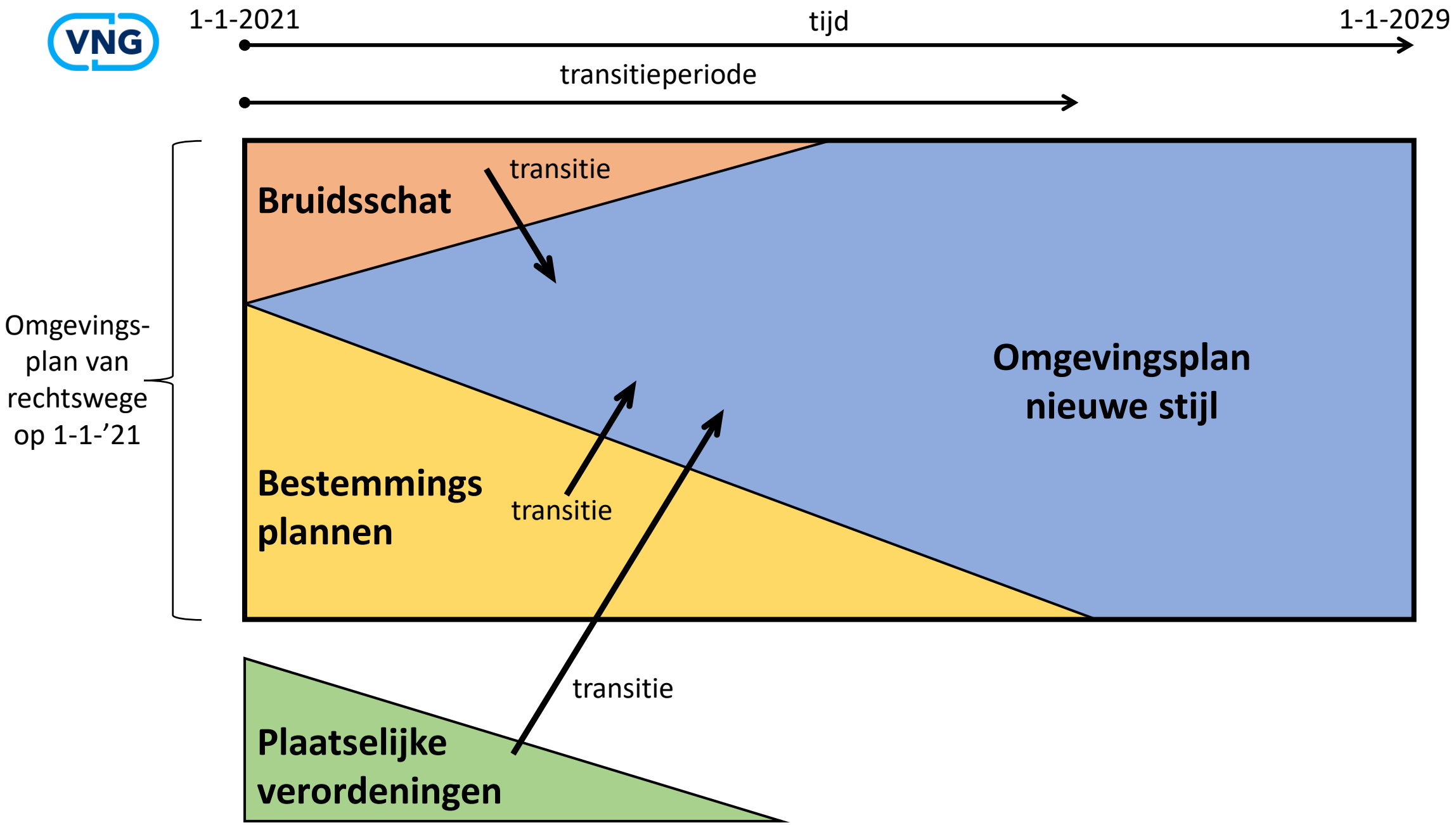
1-1-2021
tijd
1-1-2029
transitieperiode
Omgevings-
plan van
rechtswege
op 1-1-'21
Bruidsschat
transitie
Omgevingsplan
nieuwe stijl
Bestemmings
plannen
transitie
transitie
Plaatselijke
verordeningen

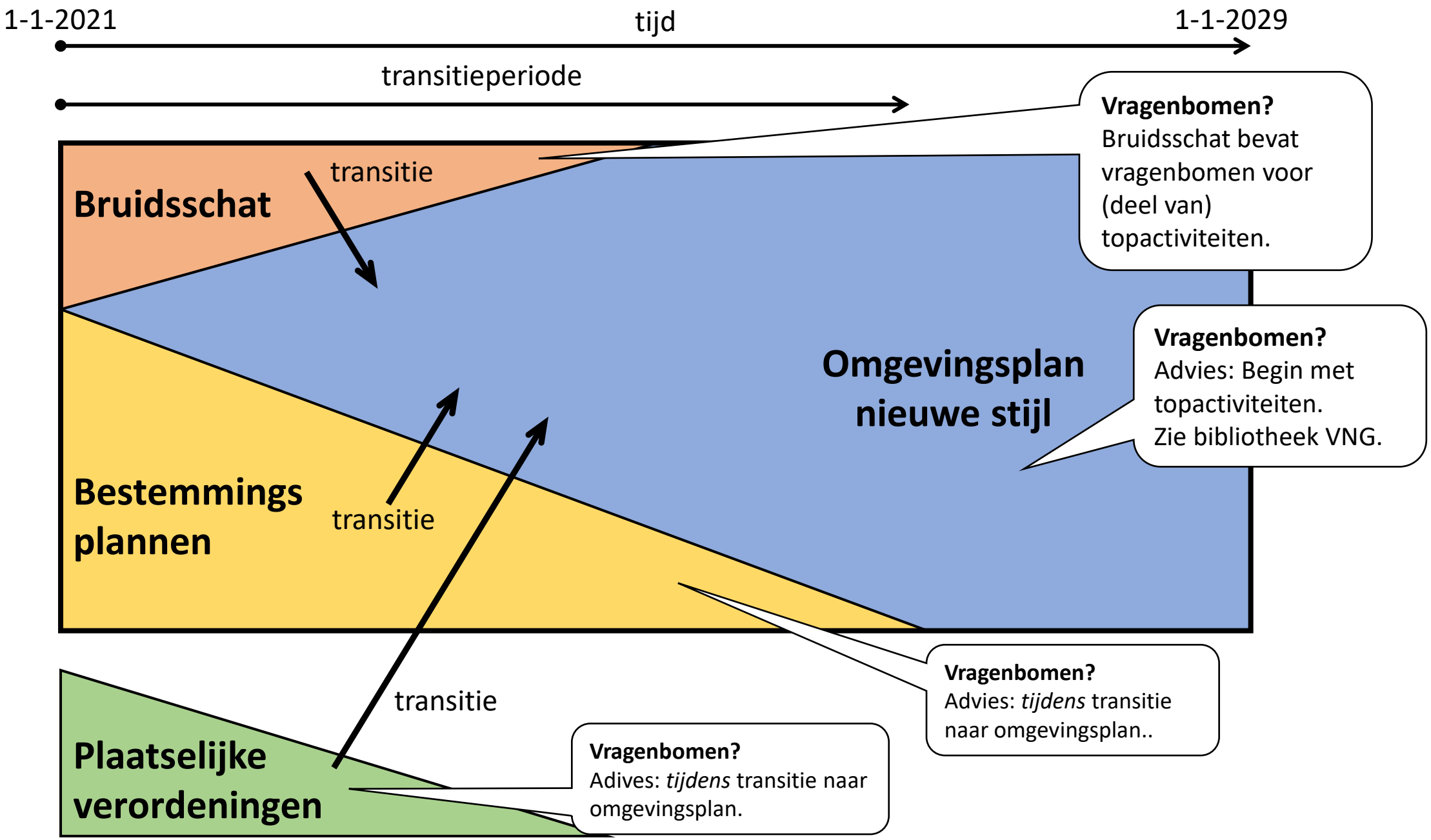
1-1-2021
tijd
1-1-2029
transitieperiode
Bruidsschat
transitie
Bestemmings plannen
transitie
Plaatselijke verordeningen
transitie
Omgevingsplan nieuwe stijl
Vragenbomen?
Bruidsschat bevat vragenbomen voor (deel van) topactiviteiten.
Vragenbomen?
Advies: Begin met topactiviteiten.
Zie bibliotheek VNG.
Vragenbomen?
Advies: *tijdens* transitie naar omgevingsplan..
Vragenbomen?
Adives: *tijdens* transitie naar omgevingsplan.

Themagewijs muteren

Tweede nota van wijziging wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen gevallen worden aangewezen waarin (..) tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip de regels (…) ook gedeeltelijk voor een locatie kunnen komen te vervallen.

Toelichting wijziging (1)

Uit overleg met de VNG en gemeenten is de wens naar voren gekomen om de regels uit het tijdelijke deel van het omgevingsplan niet alleen ‘locatiegewijs’ (alle geldende regels per locatie), maar ook ‘regelgewijs’ (regels op een locatie die bijvoorbeeld betrekking hebben op één bepaald thema) te kunnen laten vervallen.

Op die manier ontstaat de mogelijkheid om de overgang van het tijdelijke deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan verder te flexibiliseren. Zo kunnen gemeenten de op een bepaalde locatie geldende regels met betrekking tot een bepaald onderwerp of thema uit een bestemmingsplan laten vervallen en hiervoor nieuwe regels stellen in het nieuwe deel van het omgevingsplan, terwijl de overige op de locatie geldende regels in het tijdelijke deel nog blijven gelden.

Toelichting wijziging (2)

Om dit mogelijk te maken is het nodig dat de regelingen die in www.ruimtelijkeplannen.nl beschikbaar zijn gesteld, zoals bestemmingsplannen, nog kunnen worden gemuteerd door vervallen regels te verwijderen of door te halen. Dit, om te voorkomen dat vervallen regels via de ‘overbruggingsfunctie’ worden getoond alsof ze nog gelden.

De nieuw voorgestelde tekst van het tweede lid biedt de mogelijkheid om bij het voorgenomen Invoeringsbesluit of bij de voorgenomen Invoeringsregeling gevallen aan te wijzen waarin het ‘regelgewijs’ laten vervallen van het tijdelijke deel tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip mogelijk zal zijn.

Uit een nog in uitvoering zijnde Impactanalyse moet nog blijken of deze wijze van muteren praktisch mogelijk is, tot voldoende duidelijkheid leidt bij de gebruiker (raadplegen regels via de overbruggingsfunctie) en niet leidt tot onevenredig hoge kosten.

Maar…

Die mogelijkheid wordt niet uitgewerkt

Tis

zoals

Tis.

Wat nu?

- Themagewijs opbouwen is mogelijk. Denk bijv. aan de gemeentelijke topactiviteiten:
  - Kappen
  - Voorwerpen of stoffen op, aan in of boven de openbare weg
  - Standplaats
  - Uitrit
  - Reclame plaatsen
  - Werk/werkzaamheden uitvoeren
- Themagewijs uitzetten van verordeningen is ook mogelijk (in wijzigingsbesluit)
- Themagewijs uitzetten van content rp.nl is niet mogelijk (dus: voorrangsregeling opnemen in nieuwe deel)

Staalkaarten/Menu: voorbeelden van stukjes Omgevingsplan

Centrum stedelijk	**Industrie**	**Landelijk gebied: stedelijk uitloopgebied**
In centrum van steden, maar ook centraal gelegen wijken net buiten het centrum.	Speciaal aangewezen gebieden voor zwaardere (milieu)bedrijvigheid. Vaak op grotere afstand van woonwijken	In het Landelijk gebied aansluitend aan stedelijke gebieden.
Buiten centrum	**Bedrijven**	**Landelijk gebied: agrarisch**
In de overgangszone tussen het stadshart en de buitenwijken.	Bedrijventerreinen aan de rand van de woon-bebouwing. Vaak is er een overgangsgebied van wonen naar werken.	In het buitengebied.
Groen stedelijk	**Kantoren en publieksintensief**	**Landelijk gebied: verweving van functies**
Overwegend aan de rand van de stad, in de overgangszone naar het buitengebied.	Overwegend in of nabij het hart van de stad en aan de rand van de stad.	In het buitengebied.
Centrum Dorps		**Landelijk gebied: hoofdfunctie natuur**
In het centrum van dorpen, maar ook omliggende wijken met een redelijke dichtheid.		In het buitengebied.

Overzicht inhoud Staalkaarten	TOP Act.	Centrum Stedelijk	Bestaande woonwijk Buiten Centrum	Groen stedelijk	Centrum Dorps	Industrie	Bedrijven	Kantoren en publieks-intensief	LG: stedelijk uitloopgebied	LG: agrarisch	LG: verweving van functies	LG: hoofdfuncti e natuur
Kappen	x		x									x
Mobiliteit												
Parkeren			x									
Voorwerpen op of aan de openbare weg	x		x									
Inritten/uitritten	x		x									
Slopen	x											
Reclame	x		x									
Evenementen												
Externe veiligheid												
Explosievoorschriftengebied												
Brandvoorschriftengebied												
Bodem en ondergrond												
Explosieven												
Kabels, leidingen en rioleringen			x									
Grondwater												
WKO												
Mobiele bodemverontreiniging												
Slootdempingen												
Water												
Stedelijk afvalwater			x									
Waterberging			x									
Grondwaterbeschermingsgebieden												
Bouwen												
Erfbebouwing / bijbehorend bouwwerk	x		x									
Dakkapel locatie-gebonden regels	x		x									
Natuurinclusief bouwen												
Ondergronds bouwen												
Standplaats innemen												
Werk / werkzaamheden uitvoeren / graven	x		x									
Erfgoed												
Archeologie												
Monumenten												
Geluid			x									

Dienstverlening & Annoteren, “verSTOPpen”

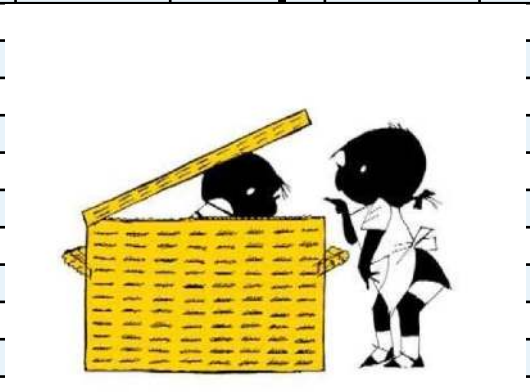

Gerechten en Menu’s

Overzicht bibliotheek	Meldingplicht	Informatieplicht	Algemene regels				Vergunningplicht				Omgevings-waarden	Monitoring	Progr. aanpak	Handhaving	Kostenverhaal	Overgangsrecht	Begrippen	Etc.
			Variant 1	Variant 2	Variant 3	Variant 4	Variant 1	Variant 2	Variant 3	Variant 4								
Kappen	x		x				x				x	x					x	
Mobiliteit																		
Parkeren																		
Voorwerpen op of aan de openbare weg			x				x											
Inritten/uitritten																		
Slopen																		
Reclame																		
Evenementen																		
Externe veiligheid																		
Explosievoor-schriftengebied																		
Brandvoor-schriftengebied																		
Bodem en ondergrond																		
Explosieven																		
Kabels, leidingen en rioleringen																		
etc																		

Dienstverlening,
Toepasbare regels

Dienstverlening,
Harmoniseren begrippen

Gerechten en ingrediënten

<table>
<tr><th></th><th colspan="2">Juridische regels</th><th colspan="2">Toepasbare regels voor checken</th><th colspan="2">Toepasbare regels voor aanvragen</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Rijksregels

waar gemeenten bevoegd gezag voor zijn</td><td colspan="2" rowspan="2">Rijk</td><td colspan="2">Rijk</td><td colspan="2" rowspan="2">Rijk
i.s.m. VNG en gemeenten</td></tr>
<tr><td colspan="2">Geen topactiviteit – geen TR</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Bruidsschatregels</td><td colspan="2" rowspan="3">Rijk</td><td colspan="2">Rijk (tot zover als het Rijk komt)</td><td colspan="2" rowspan="3">Rijk
i.s.m. VNG en gemeenten</td></tr>
<tr><td>Gemeente</td><td>Bibliotheek VNG (TR checken)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Geen topactiviteit – geen TR</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Lokale regels</td><td rowspan="3">Gemeente</td><td rowspan="3">Bibliotheek topactiviteiten met VNG (Casco)</td><td rowspan="2">Gemeente</td><td rowspan="2">Bibliotheek topactiviteiten met VNG (TR checken)</td><td rowspan="2">Gemeente</td><td rowspan="2">Bibliotheek topactiviteiten met VNG (TR checken)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Geen topactiviteit – geen TR</td></tr>
<tr><td colspan="2">Geen topactiviteit – geen TR</td></tr>
</table>

Lokale regels

- **Juridische regels**

- **Toepasbare regels checken**
- ***Topactiviteiten***

- Géén topactiviteit

Wie: bibliotheek VNG casco / lokaal

Wie: bibliotheek VNG / lokaal

- ~~Vergunningparkeren~~
- Kappen[1]
- Voorwerpen of stoffen op, aan in of boven de openbare weg[3]
- Standplaats[3]
- Uitrit[1]
- Reclame plaatsen[1]
- Werk/werkzaamheden uitvoeren[1]
- ~~Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening[1]~~

Wie: Lokaal / niet

- Rioolaansluiting[2]
- Geluidsontheffing[3]
- Ligplaats / woonwagen[2]

[1] Huidig niveau van dienstverlening
[2] Moet onder Omgevingswet
[3] Mag onder Omgevingswet

(Overwegend) geen Omgevingswet:

- Drank en horeca vergunning / art 35
- Terrasvergunning
- Evenementenvergunning
- Marktvergunning

Casco, Overzicht van de structuur/inhoudsopgave

- Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen
- Hoofdstuk 2 Doelen
- Hoofdstuk 3 Programma’s
- Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving
- Hoofdstuk 5 Activiteiten
- Hoofdstuk 6 Beheer en onderhoud
- Hoofdstuk 7 Financiële bepalingen
- Hoofdstuk 8 Procesregels
- Hoofdstuk 9 Handhaving
- Hoofdstuk 10 Monitoring en informatie
- Hoofdstuk 11 Overgangsrecht
- Hoofdstuk 12 Slotbepalingen

Gerechten en ingrediënten

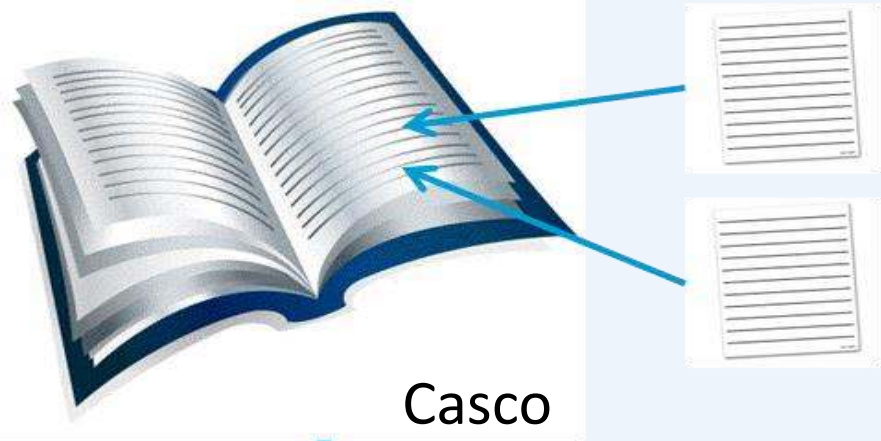

Bijvoorbeeld kappen met algemene regels, vergunningplichten, omgevingswaarde, begrippen etc.

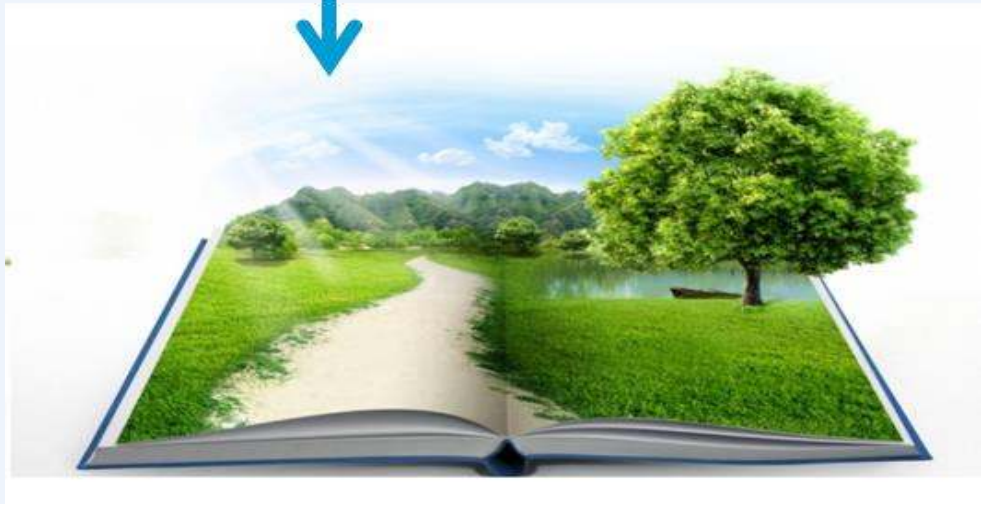

Menu’s met gerechten

Bijvoorbeeld Buitencentrum stedelijk/Bestaande woonwijk met kappen, inritten, dakkapel, bijbehorend bouwwerk etc.

Gemeentelijke staalkaarten 2018-2020

Dit is een bijlage bij het VNG Plan van Aanpak vervolg staalkaarten.

Dit betreft de gemeentelijke lijn. De interbestuurlijke lijn wordt opgesteld in overeenstemming met partners.

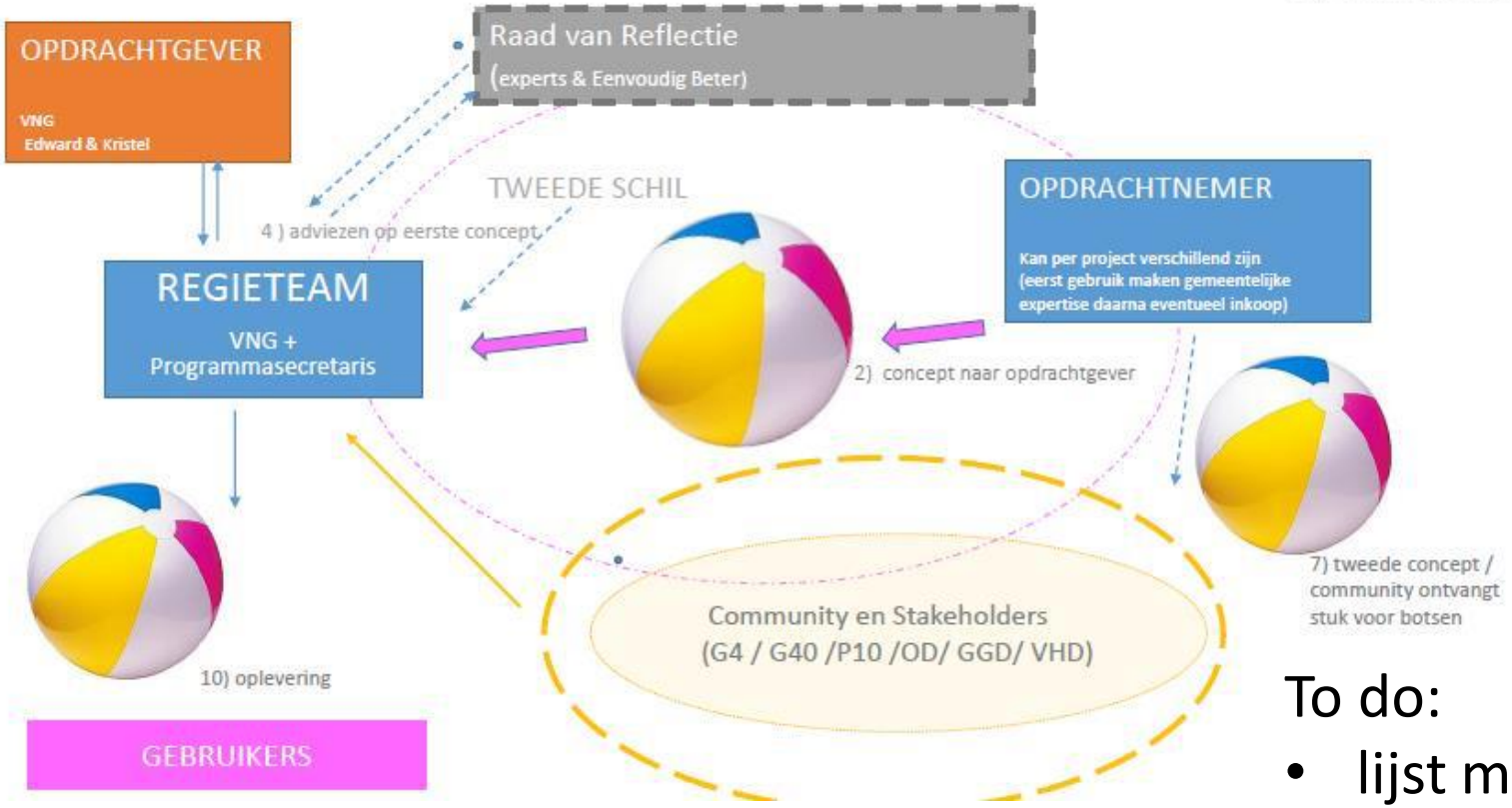

To do:

- lijst met ingrediënten en menu's checken g4/g40/P10
- Verder aanhaken bij andere processen en bloedgroepen

Q2 planning	Week 17 (WS 25-4)	Week 19 (WS 9-5)	Week 21 (WS 23-5)	Week 23 (WS 3-6)	Week 24 (RT 13-6)	Week 25 (WS 20-6)	Week 26	Week 27	Zomer	September
Integratie verordeningen				Definitieve stukken ES , EB, TR, B, community ?	Bespreken feedback Stukken naar RR	Reflectieraad -bijeenkomst	Feedback RR bespreken	1 juli naar community, STOP	Publiceren	
Kapverordeningen	Afronden	Aftikken								
Voorwerpen op of aan de open weg	Concept	Afronden	Aftikken							
Parkeerverordening		Concept	Afronden	Aftikken						
Bestaande woonwijk				Ontwerp ES + EB	Bespreken feedback ES + EB Stukken naar RR	Reflectieraad -bijeenkomst	Feedback RR bespreken			Definitief
Inritten (Kappen) (Voorwerpen op of aan de weg) (Parkeren) Erfbeb./bijbehorend bouwwerk Dakkapel			Concept	Definitief concept		Aftikken				
(Milieubelastende activiteiten)/ Bedrijven										Ontwerp

Samenstellen Gerechten

Visie op het omgevingsplan

Randvoorwaarden
- O.b.v. visie op de veranderopgave
- O.b.v. omgevingsvisie
  - wat is de opgave?
  - Wat wil je bereiken?
- Welke instrumenten zijn er (IAK)?
- Themagewijs en/of gebiedsgericht opbouwen

Ben je bereid om zelf feitelijke maatregelen te treffen om de opgave te realiseren?

Er is een op-regeling nodig

Wat zijn de doelen?

'Ja mits' vs. 'nee tenzij'

Kosten-verhaal

Bedoeling Omgevingsplan

Uitgangspunten

OF- vragen

1. Kaders?

Activiteiten

Functies

Welke activiteiten worden toegestaan?

Lijst met activiteiten/ondergrenzen (onderling) afbakenen activiteiten

Afbakening activiteiten

2. Wat, waar en waarom?

Gemeentebreed

vs

Locatiespecifiek

Welke normen worden gesteld?

Open normen vs gesloten normen

Doel-middelvoorschriften

Zorgplicht

Maatwerkbevoegdheid

VTH en monitoring

HOE- vragen

3. Hoe?

Vergunning-plicht

Meldplicht

Informatieplicht

Vergunningvrij

Omgevingswaarden

Programma

Programmatische aanpak

Monitorings verplichtingen

Overgangsrecht

Delegatie

Procesregels

Modelering van regels

Annoteren

Waardelijsten

Toepasbare regels

In 3 stappen een omgevingsplan

- Wat zijn mijn kaders?
- Wat wil ik waar regelen en waarom?
- Hoe wil ik het regelen?

Stap 1: Wat zijn mijn kaders?

Deeluitwerking stap 1: Welke regels uit mijn lokale verordening moet en wil ik opnemen in mijn omgevingsplan?

Verordeningen stappenplan

1. Heeft de regeling (deels) betrekking op de fysieke leefomgeving?
2. Wat is het motief van de regeling?
3. Autonome regeling of een regeling in de medebewind?
4. Wie is bevoegd gezag voor de in genoemde instrument?
5. Is de regeling relevant voor het gebied?

VOORBEELD KAPPEN

Resultaat stap 1: Kaders in beeld

Omgevingsvisie (programma's):

- Gemeente 1: beschermen grote beeldbepalende bomen
- Gemeente 2: beschermen *en* ontwikkelen groen

Rijk

- Instructieregel BKL 5.165b: aanwijzen bebouwingscontour
- Geen omgevingswaarde
- Wel vergunningplicht kappen bomen buiten bebouwingscontour
- Bruidschat: indieningsvereisten

Provincie

- Pm

Regels over het vellen van bomen moeten in het omgevingsplan geregeld worden

Stap 2: Wat wil ik waar regelen en waarom?

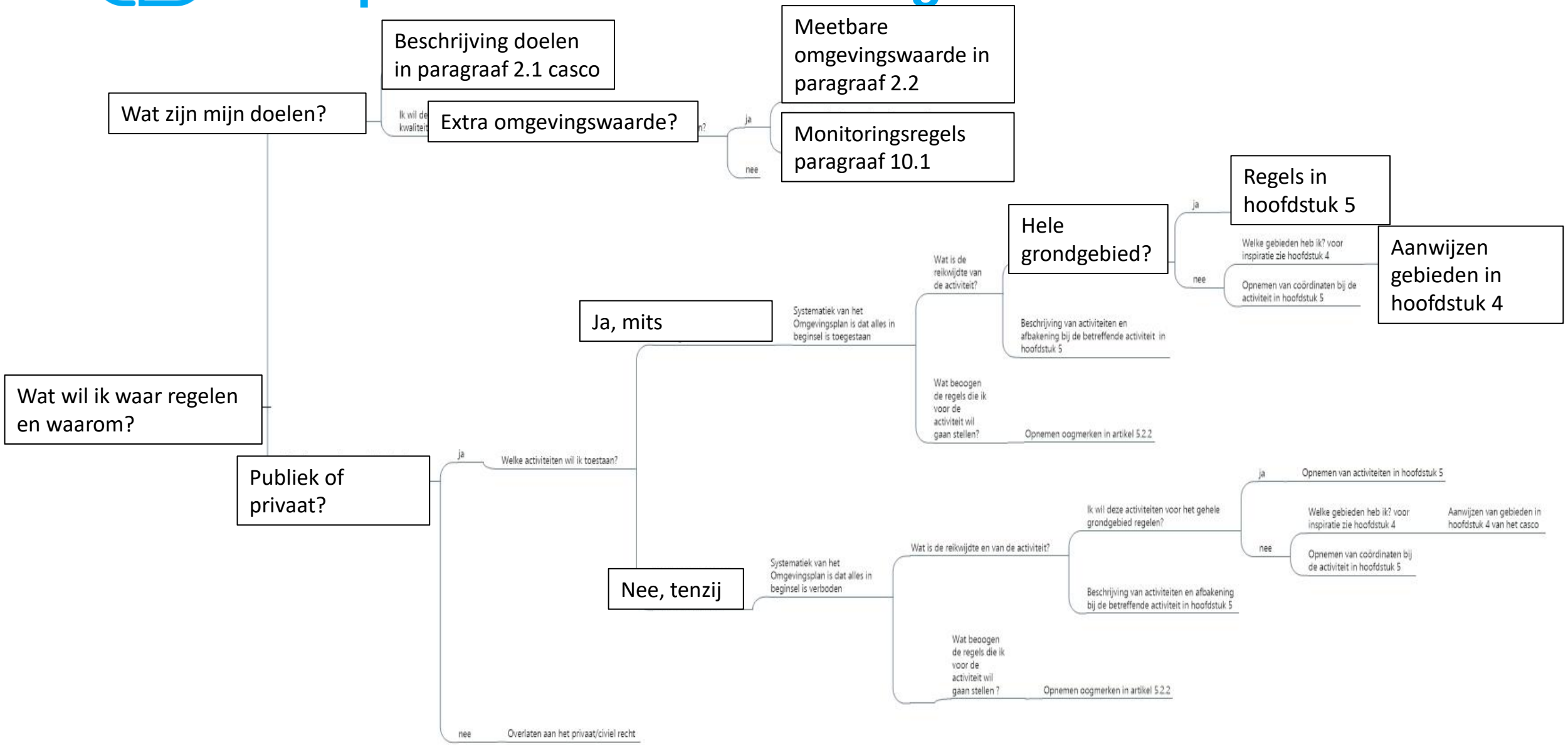

Voorbeeld regel als uitwerking stap 2: Omgevingswaarde, alleen bij gemeente/gebied 2

Paragraaf 2.3 Facultatieve omgevingswaarden

Artikel 2.3.1 Omgevingswaarde groen

Als omgevingswaarde voor groen geldt:

a. in wijk A: een oppervlak aan houtgewassen van ten minste x ha;

b. in wijk B: de aanwezigheid van een aaneengesloten natuurnetwerk tussen X en Y; en

c. in wijk C: een toename van de biodiversiteit met 25% volgens de Living Planet Index ten opzichte van 2021.

Artikel 2.3.2 Omgevingswaarde groen: termijn en aard [art. 2.0j Bkl]

1. Aan de omgevingswaarde wordt voldaan met ingang van 1 januari 2029.
2. De omgevingswaarde is een resultaatsverplichting.

Voorbeeld regel als uitwerking stap 2: aanwijzen bebouwingscontour (instructieregel rijk)

Paragraaf 4.6 Aanwijzingen voor flora en fauna

Artikel 4.6.1 Aanwijzing bebouwingscontour houtkap

De geometrische begrenzing van de bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving, is opgenomen op de verbeelding van dit omgevingsplan.

Artikel 4.6.2 Aanwijzing gemeentelijk natuurnetwerk

Het gemeentelijk natuurnetwerk is opgenomen op de verbeelding van dit omgevingsplan.

Ondertussen.....

DSO-lv
CIM-OW

Het gio is verankerd aan de tekst op deze locatie in het omgevingsplan

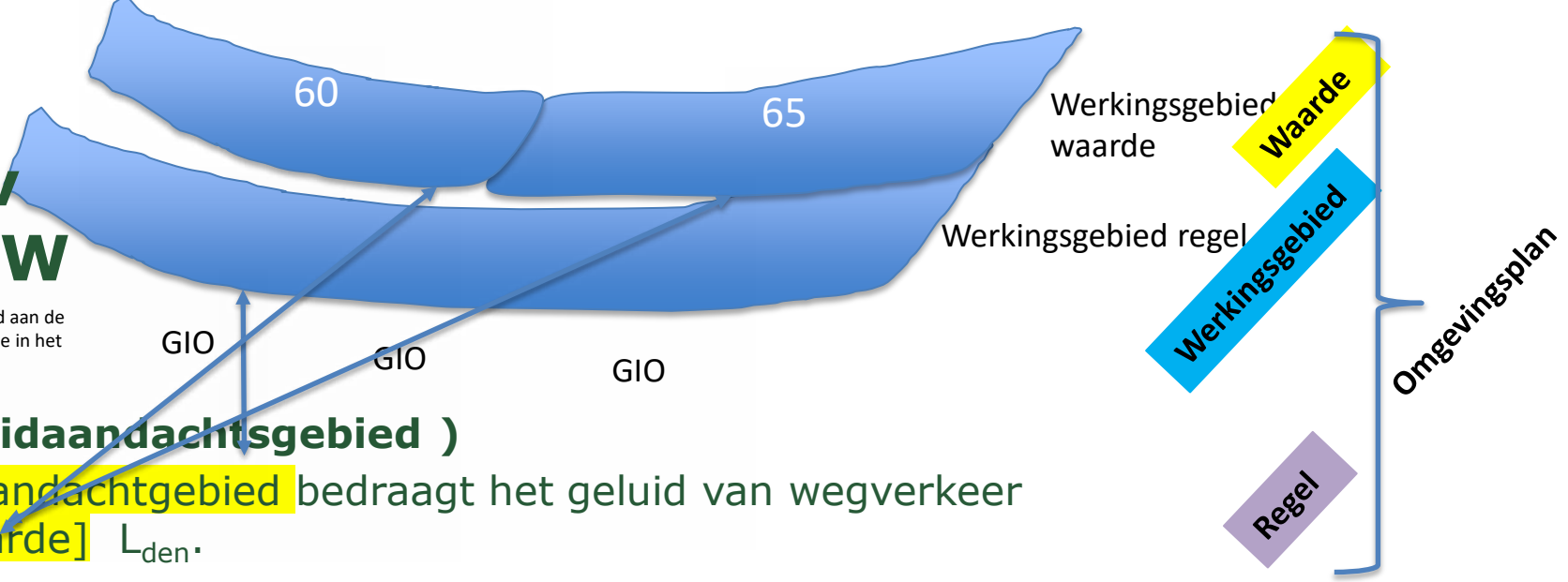

Artikel 4.9 (geluidaandachtsgebied)

Binnen het geluidaandachtgebied bedraagt het geluid van wegverkeer niet meer dan [waarde] L_{den}.

3.2.3 Digitale opzet van het omgevingsplan
Het omgevingsplan wordt langs elektronische weg raadpleegbaar. Dat is nodig want elke regel in het plan heeft een werkingsgebied dat met het vastleggen van coördinaten wordt bepaald. Het omgevingsplan bestaat uit regels waarin tekst is opgenomen, met een eventuele waarde zoals een bouwhoogte, en waarin met coördinaten het werkingsgebied van de regel is vastgelegd. Per locatie zullen regels en delen daarvan dus kunnen verschillen. Het omgevingsplan kan desgewenst (al dan niet in delen voor een betrokken locatie) op papier worden uitgeprint.
(…)
Uit Nota van Toelichting Omgevingsbesluit, zie
https://www.omgevingswetportaal.nl/wet-en-regelgeving/documenten/publicaties/2018/08/31/omgevingsbesluit-in-het-staatsblad

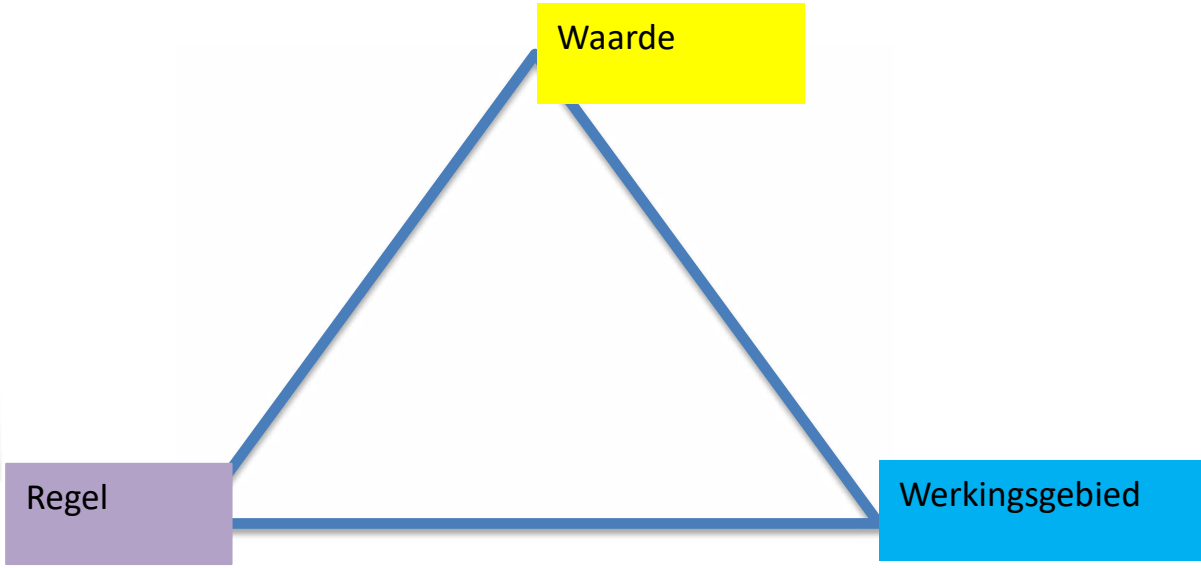

LVBB CIM-OP

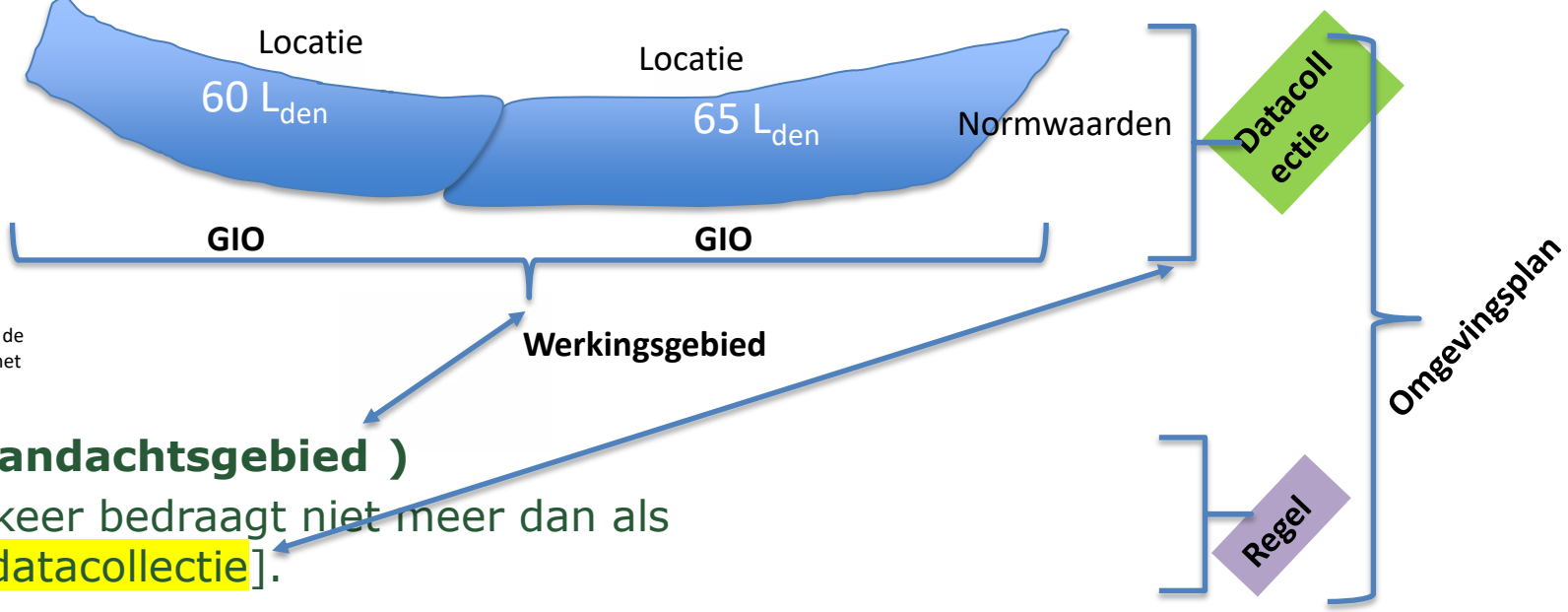

Het gio is verankerd aan de tekst op deze locatie in het omgevingsplan

Artikel 4.9 (geluidaandachtsgebied)

Het geluid van wegverkeer bedraagt niet meer dan als opgenomen in [naam datacollectie].

3.2.3 Digitale opzet van het omgevingsplan
Het omgevingsplan wordt langs elektronische weg raadpleegbaar. Dat is nodig want elke regel in het plan heeft een werkingsgebied dat met het vastleggen van coördinaten wordt bepaald. Het omgevingsplan bestaat uit regels waarin tekst is opgenomen, met een eventuele waarde zoals een bouwhoogte, en waarin met coördinaten het werkingsgebied van de regel is vastgelegd. Per locatie zullen regels en delen daarvan dus kunnen verschillen. Het omgevingsplan kan desgewenst (al dan niet in delen voor een betrokken locatie) op papier worden uitgeprint.
(…)
Uit Nota van Toelichting Omgevingsbesluit, zie
https://www.omgevingswetportaal.nl/wet-en-regelgeving/documenten/publicaties/2018/08/31/omgevingsbesluit-in-het-staatsblad

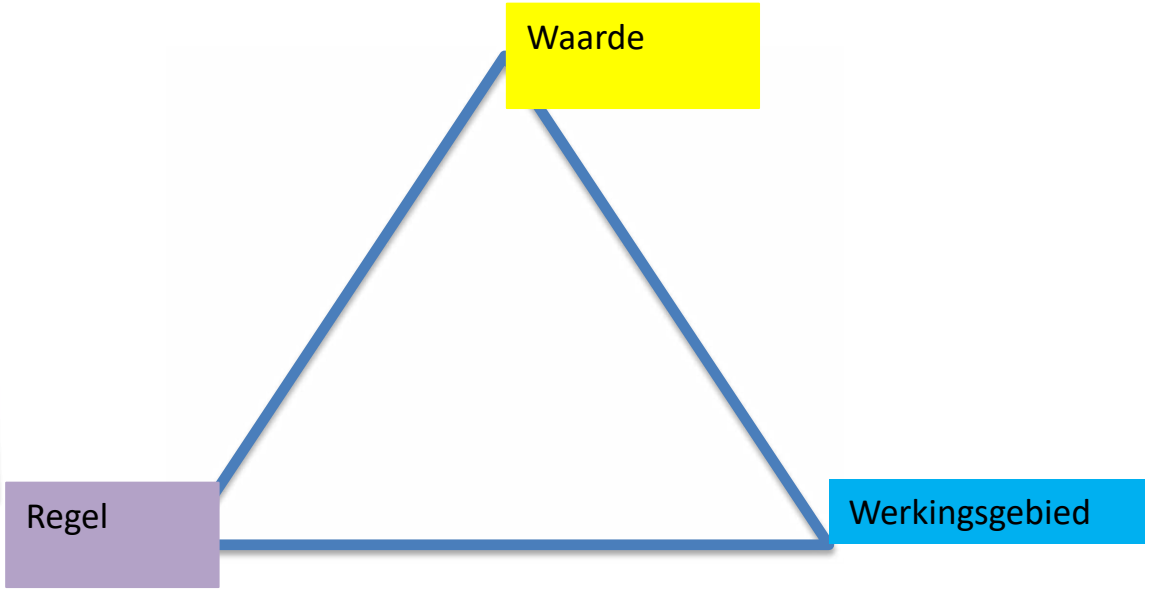

Stap 3: Hoe wil ik het regelen?

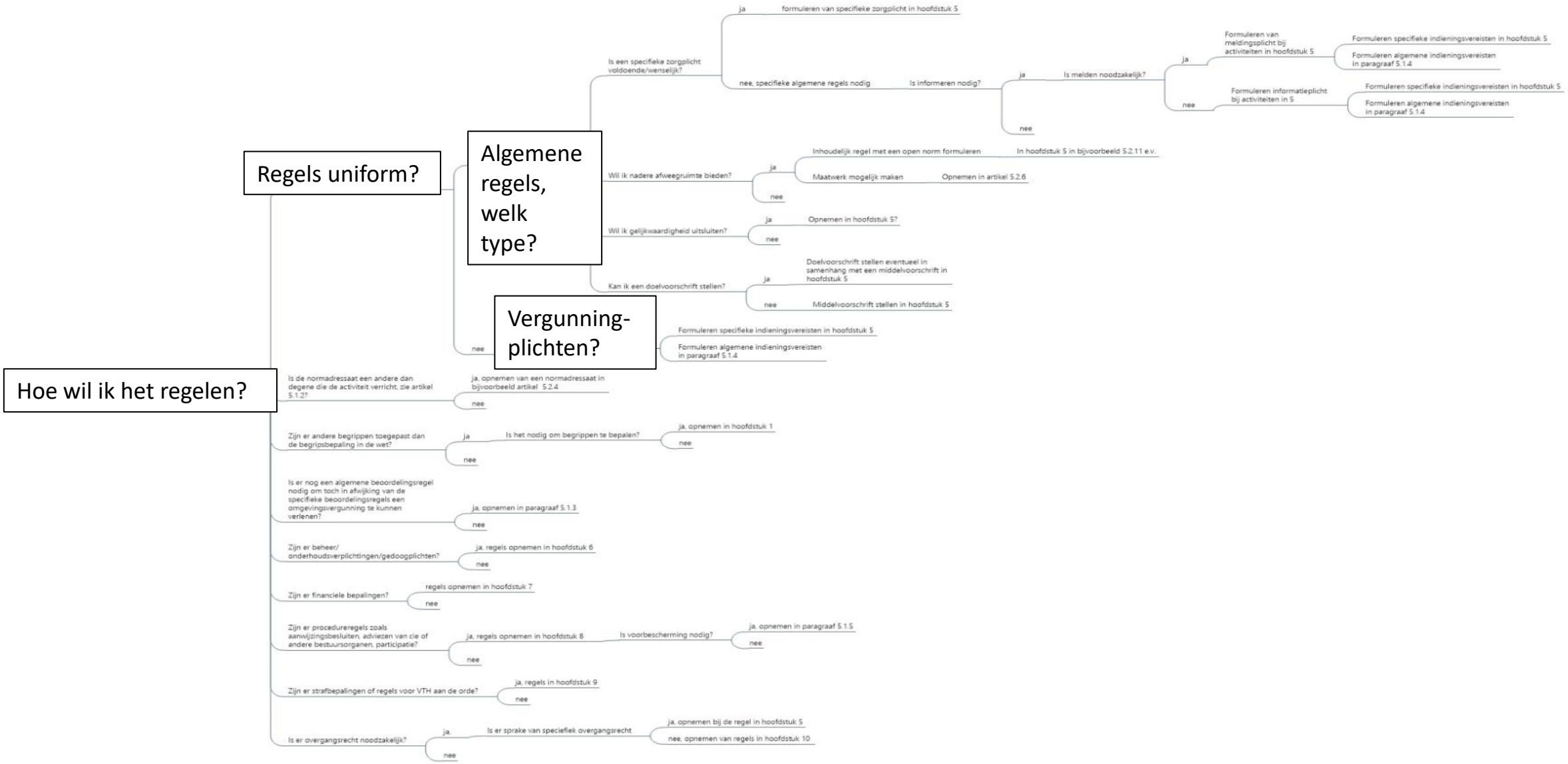

Denk vergunningvrij

Voorbeeld regel als uitwerking van stap 2 en stap 3: nee tenzij en vergunningplicht, gemeente 1

Artikel 5.2.1.4 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen [art. 4:11, 1e lid, APV]

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning een boom te vellen.

2. Het verbod geldt niet voor:

a. bomen met een stamomtrek van minder dan x cm;

b. bomen die niet zichtbaar zijn vanaf openbaar toegankelijk gebied; en

c. bomen die moeten worden geveld op grond van de Plantenziektenwet of vanwege een aanschrijving op grond van artikel PM van de Algemene plaatselijke verordening.

Voorbeeld Toepasbare regel, checken vergunning nodig?

1. Gemeente 1, Kappen van een boom				
Wat wilt u gaan doen met de boom?	kappen, knotten of kandelaberen			snoeien
Is de boom zichtbaar vanaf openbaar toegankelijk gebied?	ja		nee	-
Is de stamomtrek groter dan 120 cm?	ja	nee	-	-
conclusie	vergunningplicht	Plichtenvrij dwz in dit voorbeeld geen vergunning-/ melding- of infoplicht Ook geen specifieke zorgplicht maar wel algemene zorgplicht omgevingswet		

Voorbeeld Begrippen

Artikel 1.1. Begripsbepalingen

Voor de toepassing van dit omgevingsplan wordt verstaan onder:

dunnen: vellen dat geschiedt als verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van een boom; [art. 1.1 Wnb]
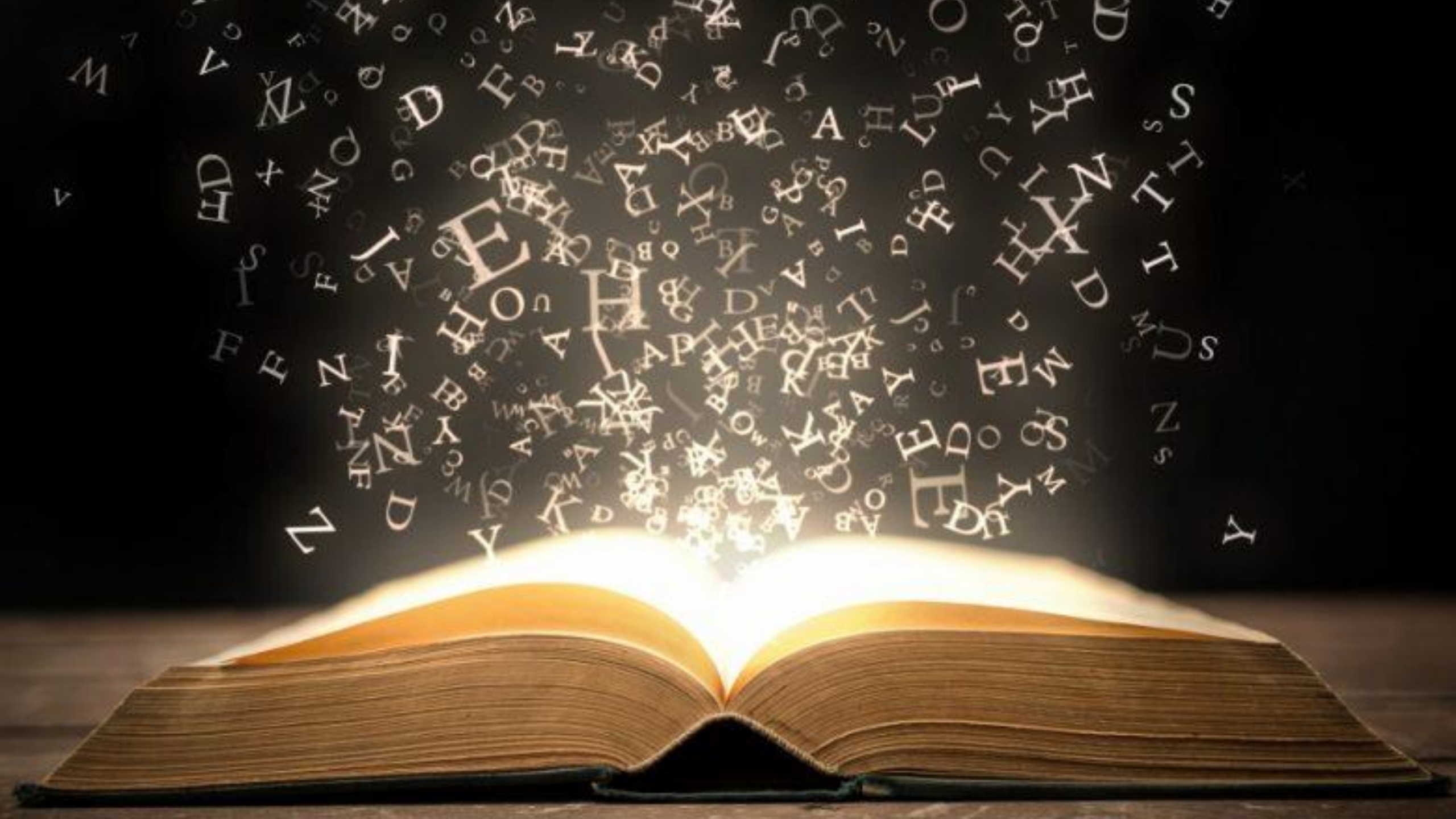
vellen: vellen als bedoeld in artikel 1.1 van de Omgevingswet. [NB: dit omvat ook beschadigen] Hoeft *dus niet* in hoofdstuk 1 worden opgenomen.